

GOR LEZE...

ROMAN IZ ŽIVLJENJA
ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL: I. H.

17

Ura je bila polnoči. Nato je zopet legal mir nad speco vas. Samo voda z gore še sumi po dolini in na nekem višje ležecem dvorišču je pel pes polni luni žalostno pese.

Čim bliže prilaja Purčeler k svojemu domu, tem hitrejši je njegov korak. Včasih težko vzdihne ter pogleda proti svetlobi, ki je prihajala skozi okno gorenjega nadstropja njegove hiše. Ko pride do vrta, obstoji in govori sam pri sebi, kot junak, ki je sam sebe premagal:

— In če sem desetkrat Purčeler! Za to jo moram prisiti odpuščanja! Da! Bil sem presurov!

Tiho odpre vrata, v veži sezuje čevlje in gre v nogavicah po stopnicah do svojega otroka, ne da bi ga motil v spanju.

V prvi sobi še gori visiča svetilka. Karolina sedi pri mizi, obraz ji je zakrit z rokami. Ko se vrata odpro, prestrašena vstane.

— Dober večer, Karolina! — pravi Purčeler tiho in sname klobuk.

Naglo stopi mlada žena izza mize, da mož ne bi videl, kako objokane so bile njene oči ter se s hrbotom postavi proti lunči.

Purčeler ji plaho ponudi roko in v ginjenosti se mu porose oči.

— Karolinua? Ali mi moreš oprostiti?

Žena prikima in mu poda roko. Nato jo prime z obema rokama, jo potegne h klopi in na svoje naročje, ji boža lica in je bil z njo tako ljubezniv, da je morala verjeti na resničnost njegovega kesanja. Vsa tresota se stisne k njegovim prsim ter pravi z zadrnanim glasom:

— Kaj ne, Tone, kaj takega mi ne napraviš več? Pri tem bi mi moglo okameniti sree.

— A, pojdi, norička, moja draga! Zgodilo se je samo v nagli jezi. Rad te imam pa še vseeno. Samo to nesrečno pismo! Sicer pa ni nič posebnega. Tukaj, poglej!

Pismo potegne iz žepa. — Tukaj beri!

Prestrašena se brani prijeti pismo.

— Toda beri! Mož in žena ne smeta imeti nikake tajnosti med seboj.

Ko ji Purčeler z negotovim nasmehom boža lase, prične žena brati! Vedno bolj se ji tresejo roke; pismo izpusti iz rok in s prestrašenimi očmi pravi:

— Tone! Za božjo voljo! — Ne more več dalje govoriti.

— Beži, ti neumnica! Zaradi tega se ti vendar ni treba tako prestrašiti!

— Toda, Tone! To je vendar prva beseda, ki sem jo slišala. Dolgo na Purčelerjevem posestvu? Jezus, Marija! Tone!

Tone je v veliki zadregi ter jo z naročja potisne na klop.

— No, da! Dolg je še na posestvu iz časa mojega očeta.

— To bi mi mogel že davno povedati!

Purčeler odlasa z odgovrom.

— Hotel sem ti prihraniti skrb. Zato sem ti zamolčal.

Plaho ga Karolina pogleda. Boječe vprašanje ji leži na ustnicah. Toda zboji se njegove nagle jeze in nima poguma mu v obraz povedati.

Purčeler odlasa z odgovrom.

— Več, misil sem, da bom to polagoma mogel poplačati.

Toda zadnja leta smo imeli slabe čase. Od sedaj naprej se bom bolj poprijel. Potem pa sem v dveh, treh letih s to beračijo pri kraju.

— Beračja! Tone! Petdeset tisoč!

— In moje posestvo je vredno dvestotisoč! Potem to vendar ne tako dolgo vzelo! — Purčeler postaja nekoliko nemiren. Vstane in pravi: — Gozd tam gori bo treba posekat, kakor hitro pride zima. Drugače ga spomladi, požre hrib. Iz njega dobim štiri, pet tisoč klatfer, kot nič. Z Novim letom vržem pivovarni denar na mizo! Benk! In če mi bo nekaj ostalo.

Zasmeje se v občutku ponosnega zadostčenja, ki ga bo pri tem deležen.

— To bo nogledal! Dolg mi je odpovedal samo iz zlobnosti, ker mi je nevožljiv za mojega rjava. Sedaj je kupil dva nova dirkača. Toda se jih ne bojim. Takoj jutri bom pričel rjava vežbati. Naj debelo gleda!

Drgne si roke, kot bi se iznebil vsake skrbi.

Karolinin obraz je bled kot zid.

Smeje stopi Purčeler k nji in jo prime za brado.

— Beži, no, s tvojimi skrbmi! — Sede poleg nje in jo objambe. — Poglej, pustiva to neumnost v miru in rajše misliva na to, da si bova zopet dobra. Ker sem v svojem ognju bil danes tako ljut in ker si mi tako lepo odpustila, ti moram to vendar poplačati. Daj, Karolina, povej mi, s čim ti morem napraviti kako veselje? Ali nimaš kake želje?

Molče zmaja z glavo.

— Govori vendar! S tem mi boš napravila veselje!

Tedaj pa ga resno pogleda.

— Torej, kaj? Kaj naj ti dam?

— Dovoljenje, da pri gospodarstvu gledam na delo in primem, kjer je treba.

— No, da — zaradi mene — kadar me ni doma.

— In kadar je treba kaj govoriti, tedaj lepo potrežljivo poslušaj! Saj ti vendar ne bom nič slabega svetovala.

— Da, da, to že vem! Toda sedaj mi moraš še kaj drugega povedati. Kaj ti bo napravilo veselje? Ali hočeš židano obliko? Ali zapestnico z jelenovimi okraski? Svoje najlepše ti dam. Ali morda hočeš bakreno posodo v kuhinji? — Ker k vsemu temu Karolina samo znauje z glavo, postane Purčeler nejewoljen. — Karolina, ko mi na mestu ne poveš, s čim ti morem napraviti kako veselje, pri moji duši, sem hud na tebe!

Tedaj prime njegovo roko.

— Tone! — Lahna rdečica se razlije čez njeno lice. — Ali si smem vse želiti?

— Vse!

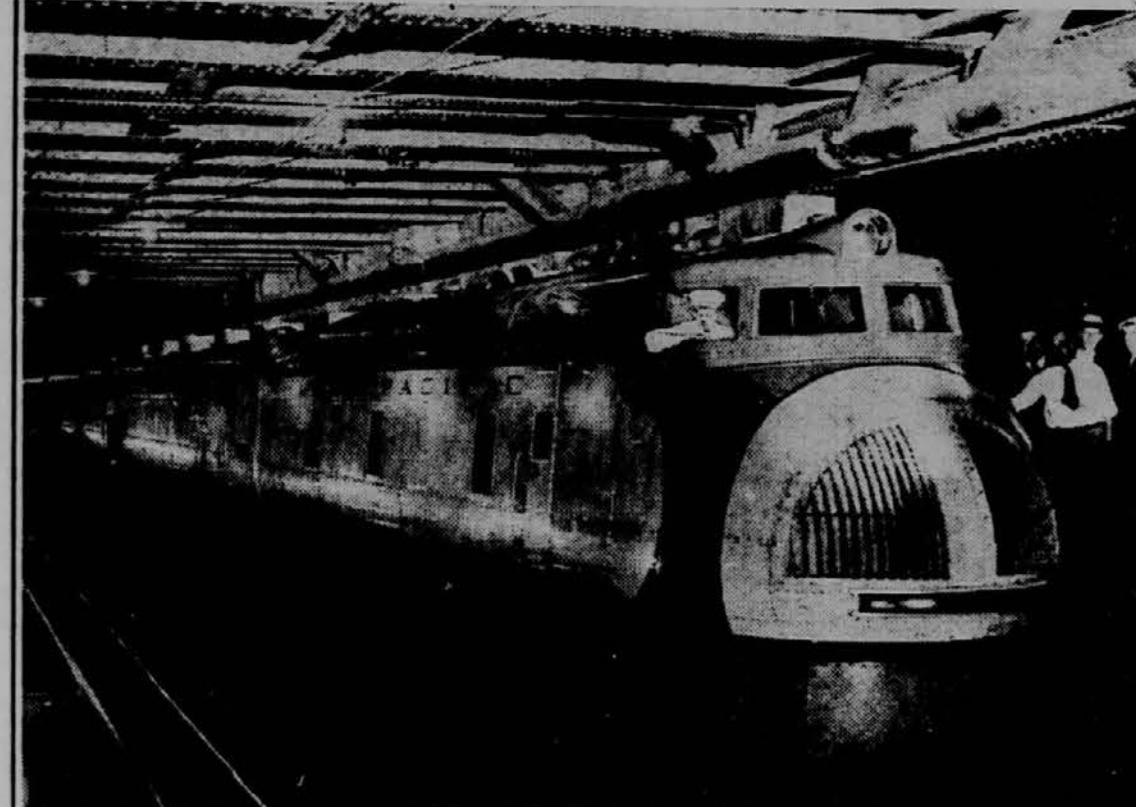
— In mi ne boš zameril za nobeno besedo?

— Na mojo čast in večnost, vse mi moreš reči.

— Torej napravi mi uslugo, ne meni, sam sebi in odslovi Ciklo.

(Dalje prihodnjič.)

NOVO RAZDOBJE V ŽELEZNIŠKI TRANSPORTACIJI



Na sliki vidite novi potniški vlak Pacific železnice, ki je prevozil 3344 milj dolgo pot med Los Angeles in New Yorkom v 56 urah in 55 minutah.

SKRIVNOST DVEH TORPEDOVK

Pred 30 leti je na Dalnjem Ijanju objavil neznanih vzhodu divjala rusko-japonska podatkov. Mesec dni poprej vojna. Rusko brodovje na preden je odploilo rusko brodovzuhod divjala rusko-japonska dovoje, je raski mornariški štab po večini uničili. Zato se je izvedel, da v angleških ladje-delnicah grade za japonsko mornarico dve torpedovki. Načrti so bili v zgodnjem letu 1904. Poveljnik brodovja je bil admiral Roždestvenski. Nihče ni pričakoval, da tudi to brodovje plove v gotov pogin.

Preden je brodovje priplulo v Atlantski ocean, so poročali časopisi, da so ruske ladje s topovi napadle angleški ribiški brodovje, ki je v Severnem morju ribarilo. Ruski admiral Roždestvenski pa je poročal, da je v bližini angleških ladij zapazil dve japonski torpedovki, ki sta se skrivali za angleške ribiške ladje. Ti dve torpedovki sta hoteli napasti rusko brodovje, kar so pa Rusi z brezobzirnim topovskim ognjem preprečili. Dozdevni japonski torpedovki sta poslej čisto izginili, pač pa so Angleži dvignili velik vihar, ker je bilo nekaj angleških ladij poškodovanih. S to zadevo se je prečela poznejca celo komisija. Javno mnenje je dosihmal bilo prepričano, da je streljanje iz dveh torpedovk brez zastave videli blizu Skagena. Kakor hitro se jima približa kaka ladja, torpedovki izgineta. Iz tega poročila so praznoverni mornarji delali vsakovrstne čudne povesti.

Vsega tega pa rusko brodovje, ki je plulo na Japonsko, ni vedelo. Niso jim povedali tega, da bi jih preveč ne vzmeli. Neke meglene noči, ko je rusko brodovje ravno plulo mimo Doggerbanka, je ruska admiralska ladja naenkrat zagledala tik pred seboj dve torpedovki. Rusi so takoj začeli streljati s topovi. V svetu žarometov so Rusi še videli, kako sta obe torpedovki naglo izginili v temi. Razburjenje angleške časopisa je bilo silno veliko. Nastala je nevarnost angleško-ruske vojne. Angleško časopisje je rusko brodovje zmerjalo s "topo, steklih psov". Posebno ogoričeni so bili Angleži zaradi poročila, če, da je ruska torpedovka angleške ribiške ladje, ki so bile zategne, pustila brez pomoči. Admiral Roždestvenski pa je povdral, da so ruske torpedovke ob istem času bile že ob francoski obali, kar je tudi dokazal. Torpedovka, ki je angleške ribiške ladje pustila brez pomoči, je morala pač biti ena izmed tistih skrivenostnih ladij, katere angleško časopisje hoče zatajiti.

Pred nekaj leti pa je nekdaj ruski pomorski kapitan Clapier de Dolom o tem stre-

pod japonsko zastavo". Na nadaljnje vprašanje ruskega kapitana, ali japonski poročnik kaj ve o tem, kaj se je dogajalo pri Doggerbanku, se je Japonci na ves glas zasmajali in odgovoril: "To pa je zelo nedokrtno vprašanje!"

Kmalu po tistem streljaju so v Sev. morju našli plavajočo mimo, ki je moral biti le japonskega izvora. Kapitan Clapier de Colen meni, da je s tem dokazano, da so v Severnem morju rusko brodovje napadle japonske torpedovke. Ko bi rusko brodovje takrat ne bilo pravočasno odkrito sovražnika, bi bilo že v Evropi hudo poročeno.

ZADNJE LJUBAVNO PISMO

KNEZU POTEKINU

Moskovski Rdeči arhiv je prejel te dni zanimiv dokument, ki so ga še zdaj odkrili: zadnje ljubezensko pismo oziroma listek Katarine Velike knezi Potekinu. Takšnjih njenih ljubezenskih pisem se je ohranilo zelo malo in njena pisma Potekinu imajo še posebno zgodovino.

Potekin Tavričevski, veliki pustolovec in ena najbolj znanih osebnosti tedanjega časa, je umrl 5. oktobra 1791. v Moldavski stepi na goli zemlji, osamljen daleč od vseh, ki so ga poznali. Njegova smrt je Katarina tako presunila, da je moral nekaj dni ležati v postelji. Poslala je v Jassy posebne sle, da bi pripeljali njegove telesne ostanke in Petrograd. Med tem se je bil tajnik pokojnikov polastil vseh pism carice Potekinu in jih skril. Skril jih je zato, da bi jih pozneje lahko prodal po strašnem ceni. Našel je dovolj zbirateljev, ki so mu za vsak listič ponudili vsako vsoto. Večina teh lističev se je sčasoma izgubila. Tisti, ki so ga našli sedaj, je napisan v francoskem jeziku in pravi kratko.

"Čast mi je povedati Vam z usti na usti, da Vas strastno ljubim." S temi besedami

SLOVENIC PUBLISHING CO.

TRAVEL BUREAU

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.
PIŠITE NAM ZA CENE VOZNIH LISTOV, REZERVACIJO KABIN, IN POJASNILA ZA PO-
TCVANJE



Poziv!

Izdajanje lista je v vsezi
z velikimi stroški. Mnogo
jih je, ki so radi sva
bih razmer tako priza
deti, da so nas naprosili,
da jih počakamo, zato
naj pa oni, katerim je
mogoče, poravnajo na
ročino točno.

Uprava "G. N."

je hotela earica doseči, da bi se
njen ljubljence vrnili. A ni se
vrnil več živ.

BEG PRED SMRTJO

Pri strašni jamski katastrofi v Grasfordu v Walesu je storica rudarjev ušla smrt na prav čudežni način. Skoraj verjetno se sliši, kar je ugotovila o tej stvari preiskovalna komisija.

Po eksploziji so se rovi napolnili s plini, v katerih ne more živeti nobeno bitje. Ti moreži pa so zašli po naključju v maso čistega zraka, ki so ga smrtonosni plini potiskali proti izhodu in ki je s svoje strani potiskala maso strupenih plinov pred seboj. Storica je bežala proti izhodu slučajno v istem tempu kakor čisti zrak. Prva dva sta tekla malo prehitro in sta zašla v strupeno oziroma zrake spredaj. Na pol zadušenega so ju ostali širje potegniti nazaj. V čistem zraku sta si tudi ta dva toliko opomogla, da sta s svojimi tovariši nadaljevali do grozno dirko s smrtno dokler niso vsi skupaj dospeli na plan. Za njimi so silili smrtonosni plini, toda storica je srečno ušla smrti.

Cena
DR. KERNOVEGA BERILA
JE ZNIŽANA

Angleško-slovensko

Berilo

ENGLISH SLOVENE READER

STANE SAMO

\$2

Naročite ga pri —

KNJIGARNI 'GLAS NARODA'
216 WEST 18th STREET
NEW YORK CITY

BOŽIČNI IZLETI

v Jugoslavijo:

POD OSEBNIM VODSTVOM

MAJESTIC v Cherbourg, odpluje 14. DEC.

Pod vodstvom Mr. Ekerovich-a.

BREMEN v Bremen, odpluje 15. DEC.

Pod vodstvom Mr. Wohlmuth-a.

PARIS v Havre, odpluje 15. DEC.

</